

ÚSTAV BUDE SPOLUPRACOVAT S PARTNERY NA UKRAJINĚ

Ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů Pavel Žáček navštívil koncem roku Ukrajinský ústav národní paměti v Kyjevě, kde s jeho ředitelem Igorem Juchnovským prodjednal různé možnosti vzájemné spolupráce a výměny zkušeností.

Počátkem roku 2009 bude k podpisu připravena dohoda o spolupráci, která umožní nejen výměnu informací, ale také výrazně ulehčí badatelskou činnost a využívání archivních dokumentů vzniklých činnostmi komunistického bezpečnostního aparátu. Ústav bude moci při své badatelské a ediční činnosti využít archiválie, které obsahují informace nejen o aktivitách bezpečnostních složek NKVD/NKGB/KGB, ale také partyzánského hnutí vůči Československu.

Historici partnerského ukrajinského ústavu zase budou moci studovat například archivní dokumenty týkající se činnosti Ukrajinské povstalecké armády (UPA) na území Československa.

Ukrajinský ústav národní paměti byl zřízen v roce 2006 na základě rozhodnutí Kabinetu ministrů Ukrajiny. V současné době je připravován zákon, který by upravil definitivní institucionální podobu Ústavu. V zá-

Nádvoří muzea hladomoru v Kyjevě

Foto: Patrik Košický

věru setkání zástupci Ústavu navštívili památník a muzeum věnované hladomoru na Ukrajině z let 1932 až 1933.

(red)

MULTIMEDIÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ DVD 1968 – ZMAŘENÉ NADĚJE

Výuka dějepisu má (mimo jiné) směřovat k rozvoji kritického myšlení, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k rozpoznání manipulací. Jednou z účinných strategií naplňujících deklarované cíle je i práce s filmovým médiem. Vstupujeme do éry

obrazů, které vítězí nad slovem. Nastupující generace jsou zahlceny různými typy obrazů. Také proto je třeba posilovat ikonografickou stránku výuky a postupně transformovat klasické učební pomůcky do multimediální podoby. Důležité je také uvědomit si, že práce s filmem naplňuje cíle v současnosti realizované nové školské (kurikulární) reformy, mezi něž patří např. podmíněnost historických konstrukcí, jejich proměnlivost a závislost na společenském diskursu. Film nabízí (relativně) snadnou možnost na tyto jevy poukázat či lépe řečeno poukazovat. Tento způsob umožňuje demonstrovat posuny historického vnímání formou zcela nenásilnou a školní mládeži přístupnou. Při vytváření vzdělávacích DVD se snažíme respektovat zásady atraktivity, přiměřeného rozsahu, žánrové pestrosti, didaktické a metodické komplexnosti. V úvodu tohoto DVD jsou tyto teore-

tické postřehy sumarizovány do podoby metodických poznámek orientující uživatele.

Jako základ tohoto DVD posloužily materiály získané pro nedávno proběhnuvší stejnojmenný festival, respektive jeho školní projekce. Za zdroj metodických materiálů tak posloužil například legendární dokument Karla Vachka *Spríznění volbou* nebo soudobý dokument Martina Dolanského *Polibek Alexandra Dubčeka*. Audiovizuální materiály jsou strukturovány do několika oddílů, které jsou dále vnitřně členěny. DVD obsahuje 55 videoukázek v celkové délce téměř 3 hodin (délka klipů se pohybuje mezi 1 až 5 minutami). Kromě audiovizuálních materiálů je součástí každého tematického bloku prezentace, která obsahuje základní informace k tomuto bloku a může uživateli posloužit jako základní výkladová struktura k tématu. Každý videosoubor je opatřen základními identifikačními údaji a sadou otázek, podnětů a informací, které budou uživateli (učiteli) moci použít ve výuce.

Ambicí DVD je nabídnout uživateli-učiteli databanku materiálů, ze které bude čerpat dle vlastního uvážení. Pražské jaro je zde představeno jako mnohvrstevnatý proces, který kromě tradičních aktérů, tedy reformistů a konzervativců, má i dalšího významného činitele – veřejnost. V rámci DVD jsme se snažili představit jeho aktéry a postihnout jeho motivaci, poukázat na mezinárodní kontext a zasadit ho do širších souvislostí, především upozornit na genetickou souvislost pražského jara s pražským podzimem a počínající normalizací.

Kromě této didaktické části má vzdělávací DVD také bonusové materiály: unikátní krátkometrážní snímky *Zmatek* (r. Evald Schorm, k. Stanislav Milota), *Nezvaný host* (r. V. Venclík), *Les* (r. L. Balada) a *Filmový týdeník z kritického týdne 21. - 27. 8. 1968*. Tyto materiály jsou doplněny o údaje o tvůrcích, jejich vzpomínky na natáčení a jejich filmografii.

(red)